

Depesze

Lubię to!

104 tys.

[WYBORCZA.PL](#) [.BIZ](#) [WYSOKIE OBCASY](#) [SPORT](#)

Szukaj

[Leczyć po ludzku](#) [Ene](#)[Kraj](#) [Świat](#) [Kultura](#) [Nauka](#) [Opinie](#) [Miasta](#) [Ale historia](#) [Duży Format](#) [Piątek Ekstra](#) [Magazyn Świąteczny](#) [Nekrologi](#)

Gazeta Wyborcza / Depesze

Zabrze. Oryginalna łódź znaleziona w odkopywanej sztolni z XIX w.

Lubię to!

0

0

PAP | 28.12.2012 , aktualizacja: 28.12.2012 14:10

A A A

Spoczywającą pod warstwami szlamu oryginalną łódź znaleziono w dziewiętnastowiecznej Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej w Zabrzu. Zamurowana na ponad pół wieku sztolnia obecnie jest oczyszczana i zabezpieczana, w 2014 r. ma zostać przystosowana do przyjęcia turystów.

Jak poinformowała PAP Anna Wieczorek, która w nadzorującej inwestycję kopalni Guido kieruje zespołem ds. realizacji projektu, podziemne roboty górnicze trwają obecnie w trzech miejscach pod ziemią. Sztolnia jest udrożniana i oczyszczana z obu stron - od wylotu w centrum miasta oraz od skansenu Królowa Luiza. Jednocześnie zabezpieczany jest XIX-wieczny chodnik, który 38 metrów pod ziemią łączy Sztolnię i podziemną część Luizy. Chodnik ma ok. 200 m długości, z czego 140 m wydrążono w węglu. To prawdopodobnie jeden z najstarszych chodników w węglu na świecie - sam w sobie stanie się atrakcją turystyczną.

Podczas oczyszczania części Sztolni bliższej centrum miasta w ostatnich dniach pod warstwami osadów znaleziono dębową, wyłożoną blachą łódkę w dobrym stanie. Identyczna 4,5-metrowa łódź znajduje się na kilku zdjęciach z lat 20. ub. wieku. Jest za mała, by mogła służyć do transportu węgla, najprawdopodobniej pełniła więc funkcje pomocnicze. Koordynatorzy prac skontaktowali się już z Muzeum Morskim w Gdańsku - specjaliści tej placówki mają doświadczenie m.in. w konserwacji podobnych zabytków. "To jedyny dotąd taki oryginalny element odnaleziony w Sztolni, który świadczy o jej czasach świetności" - zaznaczyła Wieczorek.

REKLAMY GOOGLE

Chirurgia stomatologicznaPrzeszczepy, ekstrakcje Wszystkie zabiegi bez bólu
[borczyk.pl](#)**OC + AC auta za 351 zł**GAZETA WYBOR
NEWSLETTERNie przegapisz żadnej wiadomości
newsletter z najnowszymi
[Zobacz przykład](#)

wpisz e-mail

REKLAMA

NAJCZĘŚCIEJ CZY

WSZYSTKO [PL](#)

1. **Załamane :
nie przyja**
2. **Subiektyw
roku 2012**
3. **FBI na pol
na lekarski**
4. **O. Rydzyk :
"Czy taki p**

Porównywarka ofert 16 towarzystw Ubezpieczenie auta tańsze do 65%
rankomat.pl

OC już od 282 zł/rok

Tu najtaniej ubezpieczysz samochód. OC już od 282 zł rocznie!
axadirect.pl

Zanim Sztolnia i chodnik prowadzący do podziemnej części Luizy zostaną wyczyszczone (prawdopodobnie w połowie 2013 r.), powinny ruszyć przetargi na wyposażenie techniczne obiektu.

Na powierzchni zakończyła się już budowa obiektu w centrum miasta, przy ul. Miarki. Powstał tam trzykondygnacyjny budynek obsługi ruchu turystycznego ze stacją kolejki, która ma jeździć Sztolnią. Zrekonstruowano też historyczny wylot sztolni.

Prace w rejonie pozostałych dwóch obiektów: skansenu Królowa Luiza i szybu Wyzwolenie - stanęły. "Musieliśmy wypowiedzieć wykonawcy umowę ze względu na rażące opóźnienia w realizacji robót. Jesteśmy teraz w trakcie przygotowywania postępowania na kolejnego wykonawcę" - wyjaśniła Wieczorek. Zaznaczyła, że przestój na powierzchni nie wpływa na postęp prac pod ziemią. Ponowny przetarg - być może rozbity na części - powinien ruszyć w lutym.

Niezależnie od przygotowania miejsc przeznaczonych do obsługi turystów, konieczna okazała się budowa jeszcze jednego obiektu. Stacja wentylatorów dla podziemnych wyrobisk Sztolni stanie w centrum miasta - w rejonie siedziby spółki DB Schenker. Na początku roku rozpocząć ma się przetarg na zaprojektowanie i wykonanie tej infrastruktury.

Główna Kluczowa Sztolnia Dziedziczna to wybudowany w latach 1799-1863 podziemny kanał ciągnący się kilkadziesiąt metrów pod ziemią przez 14 km od Chorzowa do Zabrza. Odwadniano nim kopalnie i spławiano łodzie z węglem do wylotu, który mieścił się w dzisiejszym centrum Zabrza i dalej - naziemnym kanałem - do Gliwic. W 1951 r. ujście Sztolni zamurowano.

Od 2008 r. trwają prace związane z udostępnieniem dla turystów zabrzańskiej części tego unikalnego obiektu - na odcinku ok. 2,5 km. Miasto prowadzi roboty w ramach projektu tworzenia Europejskiego Ośrodka Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej. Ośrodek - jako spójny produkt turystyczny - ma połączyć najciekawsze zabrzańskie obiekty tego typu: działające Zabytkową Kopalnię Węgla Kamiennego Guido, Skansen Górniczy Królowa Luiza, Muzeum Górnictwa Węglowego oraz odkopywaną Główną Kluczową Sztolnię Dziedziczną.

Na potrzeby Ośrodka w Sztolni przygotowywana jest trasa zaczynająca się w naziemnej części obecnego skansenu Królowa Luiza. Stamtąd zwiedzający zjadą szybem Carnall 36 m pod ziemię na poziom kanału. Wejdą do łodzi, którymi popłyną niespełna 500 m do mijanki, gdzie znajdował się największy podziemny port załadowniczy Sztolni.

Z portu turyści przejdą do drugiej części Luizy, XIX-wiecznymi i współczesnymi wyrobiskami o łącznej długości ponad 1,5 km, oglądając m.in. pracę podziemnych maszyn urabiających. Ta część będzie połączona z powierzchnią szybem Wyzwolenie. Będzie tam można wyjechać na powierzchnię (gdzie działać ma poświęcona roli węgla interaktywna ekspozycja "Park 12C"), albo wrócić do korytarza sztolni. Stamtąd kolejką górniczą będzie można dojechać ok. 2 km do zrekonstruowanego wylotu w centrum miasta.

Łączny koszt całej rozpoczętej w 2008 r. inwestycji określany jest na ok. 71 mln zł. Większość - ok. 41,5 mln zł - pochodzi ze środków Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Resztę wykładają władze Zabrza i samorządu woj. śląskiego. Harmonogram przewiduje zakończenie prac w pierwszej połowie 2014 r.(PAP)

5. Era Dutkie powoli tra

POLECAMY

ŚWIAT

Zam
lepie
repc
Wył
keni

MAGAZYN

Już
dotk
Roz
Jane
Kols

DODATKI I KOLEI

W J

Ale

Prz

dla pre
wydani